

Irodalmi Jelen

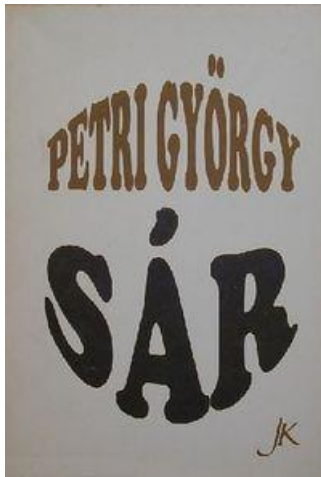
Onagy Zoltán

PETRI GYÖRGY

2010. DECEMBER. 22. - 14:20

(1943. december 22.–2000. július 16.)

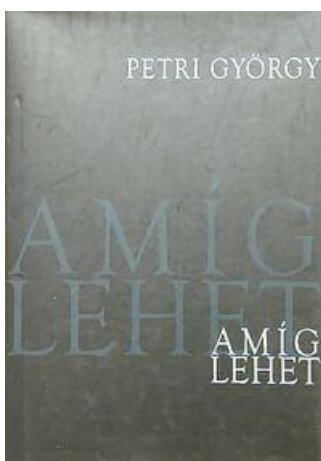
Petri György (Budapest, 1943. december 22. – Budapest, 2000. július 16.) költő, műfordító, újságíró.

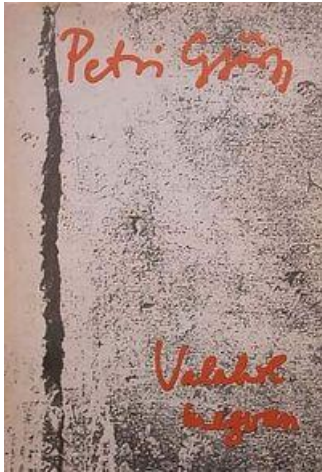
December 22-én született – közben gyilkolt a második világháború – a kiválóan kívülálló politikus költő Petri György. Elhajtott mindenkit, az SZDSZ-t is, amint megkísértette őket a hatalom gáttalan szeretete.

Petri elutasítja a „költői elemeket” is. Szerinte a költészet legnagyobb terhe, megsemmisítője a költőiség (ennek ellenére, illetve ennek szögesen ellentmondva életműve totális József Attila-alapokon áll). 1981–85 a Beszélő szerkesztője, 1974-től írásaiból él; fordít. Versei "politikailag elfogadhatatlanok". Három szamizdat kötete jelenik meg. A Szegényeket Támogató Alap (SZETA) alapító tagja. 1989–2000 között a Holmi szerkesztője.

Alkohol, ellenállás, szerelem – Petri szentháromsága. De tán az első **A**. Gondolkodjunk el rajta, az első **A**. ezer dolgot képes generálni. De a második kettőt tökörészás nélkül. A maligánilag befolyásolt ember szeret elsőként (szeret bele a nőbe), és a maligánilag befolyásolt ember áll ellen elsőként a hatalomnak, annak ellenére a nagy Sztálin a nagy októberi után eltörli a még Miklós cár által törvénybe iktatott alkoholtilalmat, mondván, a részeg ember nem foglalkozik politikával, ami hülyeség. Egyik a sok kommunista hülyeség közül. Látjuk. Három rövid történet. Egyik jellemzőbb a másikonál. Az első **Eörsi**, aki mindig ott volt mindenütt, akit ő nem ismert, nem létezik. Így van ez jól.

'77 januárjában Petri Móricz-ösztöndíjas. Mondja **Eörsi**: „3.000 forint havonta, hihetetlen összeg volt akkor. Petri egész egzisztenciája ezen alapult.” A Charta 77-et Petri aláírja. Kivágják. Természetesen. Bence György kitalálta, dobják össze Petrinek havonta a pénzt. Minden hónapban összegyűlt, elküldték az asszonynak, Mayának. A történet szerint Petri soha nem kérdezte, hogy honnan a pénz.

Bónusz: Nagy Lászlóval egy szerkesztőségben, az ÉS-ben dolgozik ekkoriban **Eörsi**. Nagy László minden hónap elején megkérdezi:

- Hogy van a barátod?

Mondom: - Melyik?

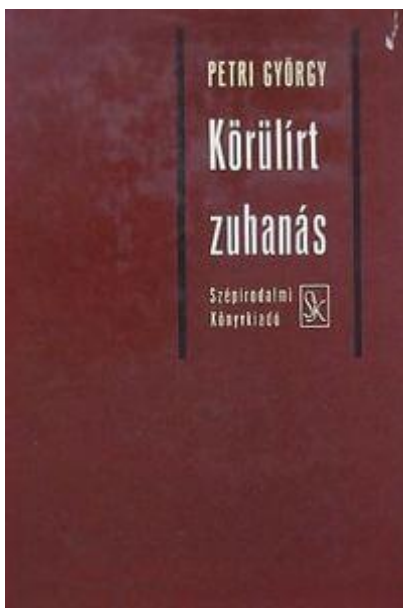
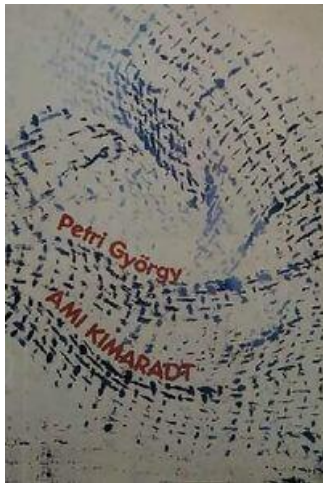
- A költő!

Mondom: - Iszik.

- Ahhoz pénz köll - mondta, adott egy százast.

Ő tudniillik nem akart csatlakozni a mozgalomhoz, tehát az illegális gyűjtési mozgalomban nem vett részt, de egy költőnek, aki iszik, pénzt szívesen ad. Tehát az a százast is mindig bekerült, Nagy László neve nélkül. Az Esterházy anekdotát alig merem idézni. Mondja a jó Péter, hallja egy interjúban, hogy összejött Petrinek egymillió forint. "A múltkor, nem olyan régen, volt egy interjúja, ahol arról beszélt, hogy hát bizony összejött neki egy elég tekintélyes summa. Valami egymillió forint. És úgy beszélt az egymillió forintról, mintha az valóban tekintélyes summa volna." Pedig akinek egymillió tekintélyes, annak tekintélyes. Ha összeadnám, de nem adom, kiderülne, '79 óta összesen mekkora összeget kerestem irodalommal, lenne derű és kacagás.

Dalos György ugyanerről: "A Móricz-ösztöndíjhoz hozzátartozik, hogy amikor végül nem kapta meg, azt kérdezte tőlem: hány sor volt ez a tiltakozás? Mondom: három. Akkor soronként havi tizenkétezer forintot vettek el tőlem."

Eörsi István az ivásról: "Petri különleges ivó volt. Először is: nagyon sok ivót ismerek, magam is az vagyok, bár én nem rúgok be. Ismerek berúgósakat, Petri is berúgott végül. Mind agresszívek. Petri soha nem volt agresszív. Petrivel, amíg össze nem esett, Hegelről lehetett beszélni. Korrekt mondatokban, egyre halkabb és egyre kásásabb hangon, de jól megfogalmazott mondatokban beszélt. Egyszer elmentünk együtt hárman Párizsba: Maya, Petri meg én. Danilo Kis gyászünnepeére. Danilo számos Petri-verset fordított szerbre, én meg tanulmányt írtam Danilóról. Nem merem őt elvinni egyszerre Párizsig, hanem megállunk Münchenben, Lángh Juli üres lakásában. Petri ült mellettem, mögöttünk Maya. Petri hátranyújtotta a kupicát, Maya teletöltötte, Petri így ült a kupicával. Fékezni kellett, Petri eldőlt, ledőlt, de esküszöm a kupica a kezében függőleges maradt. Utána hátranyújtotta és folytatta. Így beszélgettünk a lehető legabsztraktabb dolgokról, ahogy szoktunk. A költészetéről is beszélgettünk, de főleg filozofáltunk, politizáltunk és tökéletesen józannak látszott, azon kívül, hogy részeg volt. Megállt az autó a Julika lakása előtt, kinyitjuk, kiszállok, Petri is kiszáll. Azonnal elesne, ha nem kapná el a Maya. De Maya már tudta, milyen szögben fog esni, és odaugrott. És elkapta, valahogy felvitte, mint dúvad a halott kisvadat, fölhúzta a lépcsőn, és Petri már feküdt is az ágyban. Másnap Párizsba ugyanígy folyt az utunk. Akkor megálltunk a találkozóul kijelölt vendéglő közelében, Petri kiszállt, Maya elkapta. Valami egész furcsa módon működött ez bennük."